

"Cumhura muhalefet öyle bir hatâdır ki, o hatâyı irtikâp etmek, kalbin, vicdanın şânından değildir." ifadesini nasıl anlamalıyız?

"Birincisi: **أَسْرَدُ** ünvanı, herkesi cumhur-u nasa tâbi olmaya dâvet eder. Çünkü cumhura muhalefet öyle bir hatâdır ki, o hatâyı irtikâp etmek, kalbin, vicdanın şânından değildir."

"İkincisi: **أَسْرَدُ النَّاسَ مَا آمَكُ** tabirinden anlaşılıyor ki, imanı olmayanın nâstan addedilmemesi lâzımdır. Ancak nâs tabiri mü'minlere mahsustur. Bu da, ya imanın hâsiyetiyle insanıyetin hakikati mü'minlere münhasırdır; veya imansız olanlar, insanıyetin mertebesinden sukut etmişlerdir."⁽¹⁾

Üstad Hazretleri bahsi geçen yerin devamında, yani ikincisi kısmında "**...herkesi cumhur-u nasa tabi olmaya davet eder. Çünkü cumhura muhalefet öyle bir hatâdır ki, o hatâyı irtikâp etmek, kalbin, vicdanın şânından değildir.**" cümlesinin izahını yapıyor. Bu cümledeki nâstan, yani insanlardan maksat, iman ve insanıyetini muhafaza eden çoğunluk demektir. Yoksa kafirler veya günahlardan dolayı imanın ve insanıyetinin hassasıyetini yitirmiş şaşkın insanlara muhalefet etmenin çirkinliği kast ediliyor değildir. Hatta tam aksine, imansız ve günahkarların yoluna muhalefet etmek güzeldir.

Bir mümine yakışmayan şey, akıllı selim ve imanı tam olan bir topluluğa muhalefet etmektir. Peygamber Efendimiz (asv)'in "**Ümmetim batıl bir şeyin üstünde birleşmez.**" sözü meseleye gayet güzel ışık tutuyor.

Öyle ise böyle istikametli bir topluluğa sırt çevirmek ve onlara karşı çıkmak, Mümin için akıl karı değildir. **İnsanların akıllı yanılabilir, ama istikamet üstüne giden kolektif bir akıl olan çoğunluk, yani cumhur asla yanılmaz.**

(1) bk. [İşârâtü'l-İ'câz, Bakara Sûresi 13. Ayetin Tefsiri.](#)